

Diverzifikace českých produktovodů:

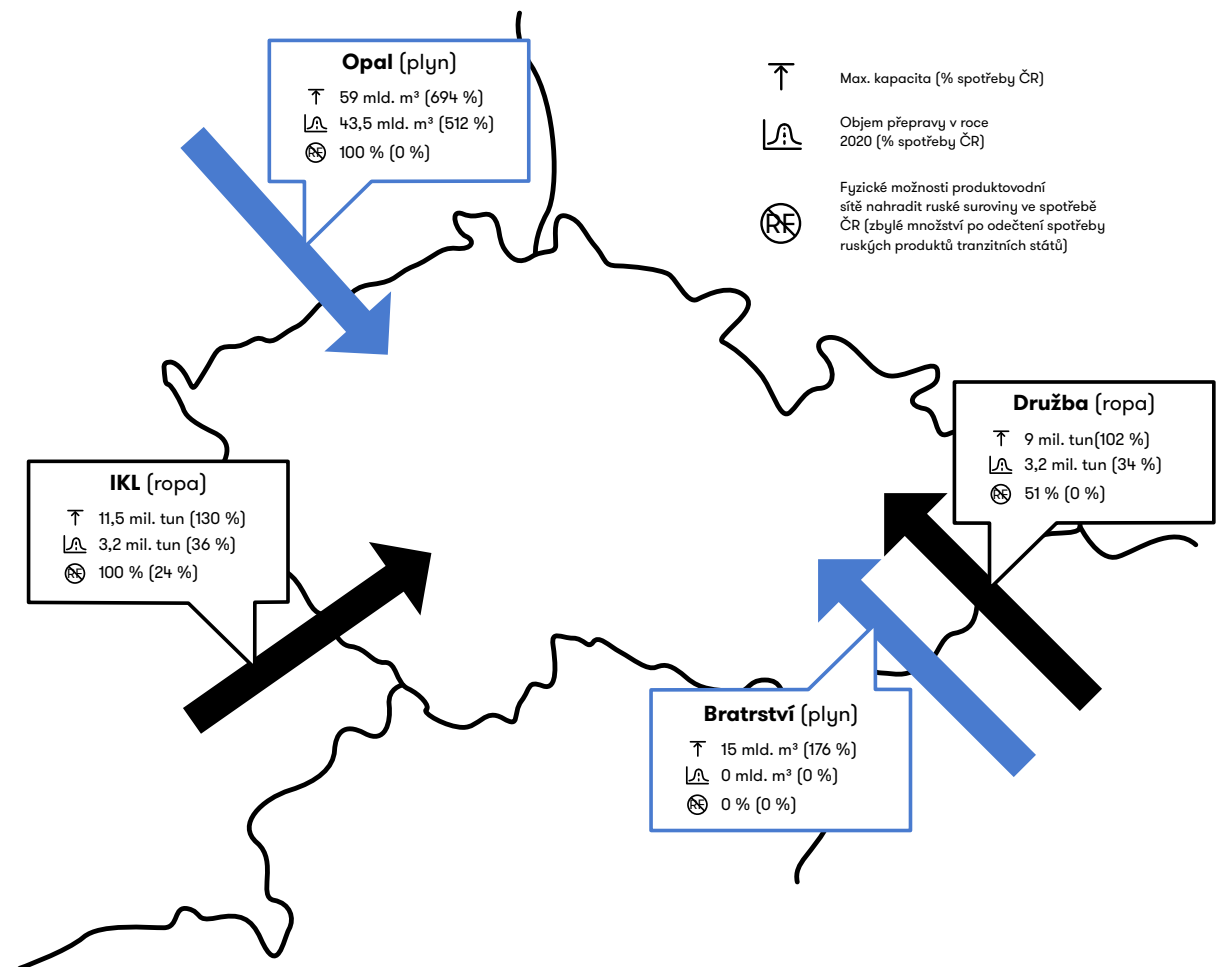
Projekty na zvýšení energetické bezpečnosti ČR,
které mohou být oprášený

Řada nerealizovaných Projektů společného zájmu zemí EU (PCI) usilující o posílení energetické bezpečnosti z poslední dekády ukazuje na dosavadní slabý význam bezpečnosti pro rozvoj energetiky EU. **Radikální proměna uvažování po ruském útoku na Ukrajinu může některé projekty „oživit“.**

Aktuální kapacity produktovodů směřujících do ČR ukazují, že přepravní trasy nejsou na uspokojení české spotřeby bez ruských surovin připravené. **Hlavní tzv. úzká hrdla se však nenacházejí v ČR a na jejich rozšíření je nutná součinnost několika zemí EU.**

Vzhledem k plánům zemí EU urychleně nahradit dovoz ruských energetických surovin je pravděpodobné, že k předložení konkrétních projektů na diverzifikaci do- dávek dojde v druhé polovině roku 2022.

Projekty přímo ovlivnitelné ČR

Tři dříve neúspěšné projekty, které v roce 2021 dokonce nebyly zařazeny na seznam PCI, mají přímý vliv na dovoz ruských surovin. **ČR má možnost projekty přímo ovlivnit skrze státní společnost MERO, nastavením podmínek regulátora ad.**

BACI (zemní plyn)

- + Pravděpodobná podpora AUT
- Již existuje propojení s AUT přes SVK
- Závislost na zvýšení kapacity plynovodů a LNG terminálu do Chorvatska

Stork II (zemní plyn)

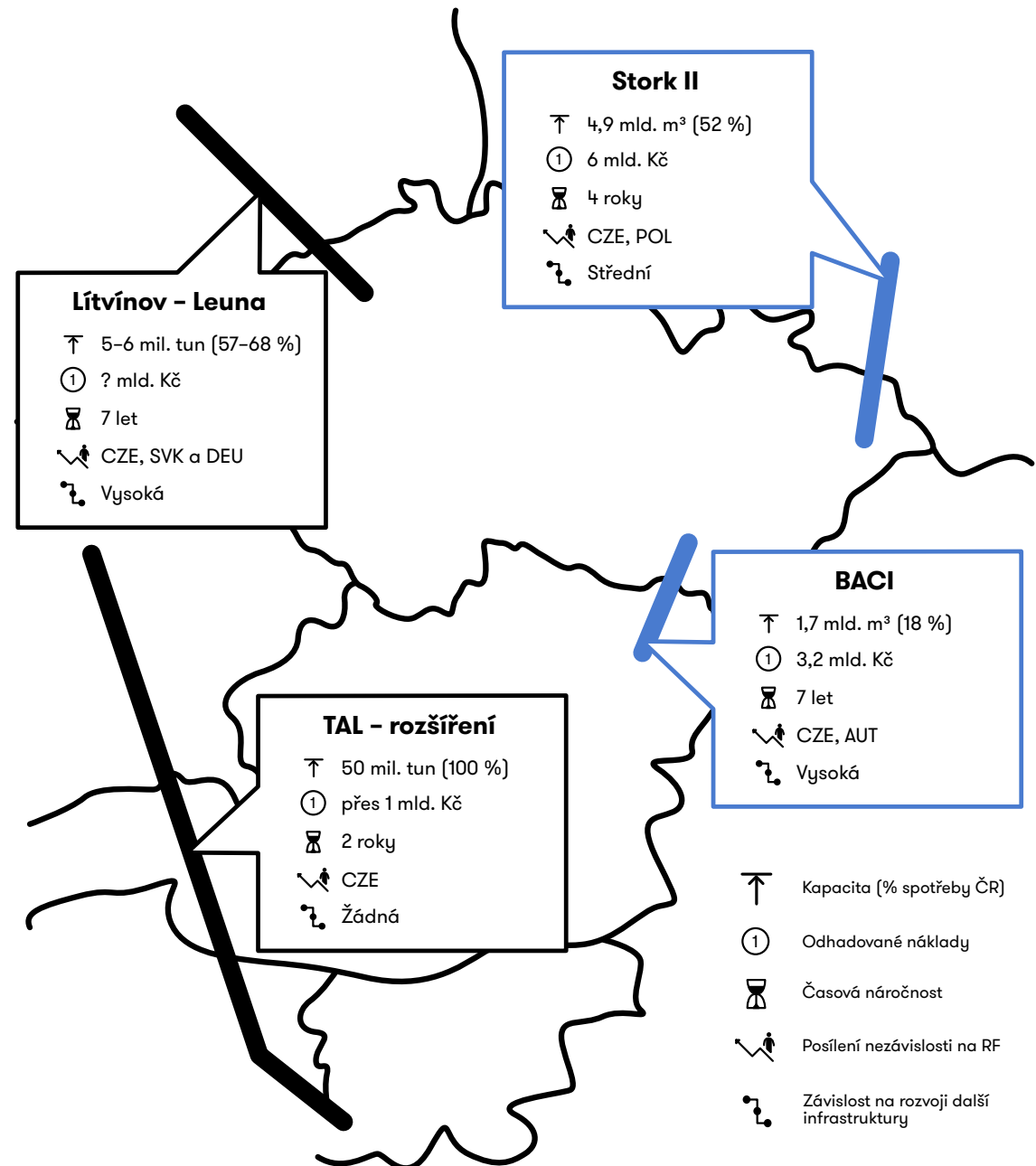
- + Přímé propojení ČR s již zprovozněným LNG terminálem
- Vysoká cena
- Závislost na zvýšení kapacity plynovodů a LNG terminálu v POL

Litvínov – Leuna (ropa)

- + Propojení ČR s přístavy v DEU i ITA
- + Možnost stát se tranzitním státem
- Dlouhá časová náročnost
- Vysoká závislost na zvýšení kapacit ropovodů v DEU a POL

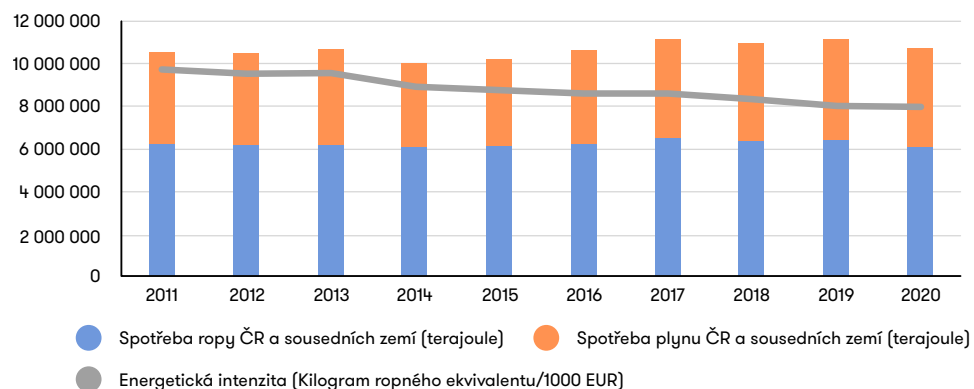
TAL (ropa)

- + Nízká cena a rychlá implementace
- + Plná nezávislost na ruské ropě
- Nutný souhlas dalších akcionářů
- Závislost ČR na jediné tranzitní trase

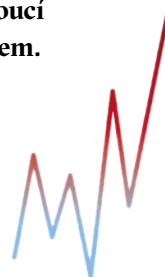
Vyhodnocení projektů

Zdroj: BP Review, Eurostat

- **Plynovodní propojení zemí střední Evropy je na vysoké úrovni.** Projekt Stork II v důsledku nepomáhá vyrovnat se s možným výpadkem ruských dodávek zemního plynu, neboť kapacita plynovodního propojení polského LNG terminálu s ČR již existuje – přes DEU. **Hlavním problémem střední Evropy je neschopnost** alternativních producentů zemního plynu (např. Norsko) rychle **navýšit produkci a časová náročnost výstavby LNG terminálů.**
- **Nahrazení ruských dodávek ropy rozšířením ropovodu TAL se zdá být vhodným řešením pro zajištění dostatku ropy pro ČR.** I tak bude nicméně důležité, aby došlo k uskutečnění i dalších projektů v okolních státech (např. modernizace ropovodu Adria). ČR je totiž závislá na rafineriích okolních států ve spotřebě ropných produktů. Importované ropné produkty se podílejí na české spotřebě 24 %.
- Veškerá pozornost spojená s nahrazením importu ruských energetických surovin je nyní upírána k zajištění dostatku dodávek. Pro energetickou bezpečnost je však také důležité, aby existovaly alternativní trasy (např. pro případ technické závady na hlavním produktovodu). **Projekty Stork II a Litvínov – Leuna mohou diverzifikovat pravděpodobně budoucí hlavní produktovody do ČR: ropovod TAL+IKL a plynovodní spojení s Německem.**

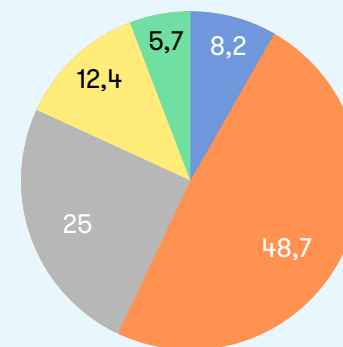
Materiál zpracoval Michal Čepelka
(michalcepelka@gmail.com).
Grafická úprava Jaroslav Kopřiva.

Závěry

- Spotřeba ropy a zemního plynu v ČR a okolních státech je dlouhodobě stabilní a energetická intenzita (tzn. závislost rozvoje ekonomiky na spotřebě fosilních paliv) je stále na vysoké úrovni. Přesto je **pro úspěch snahy získat nezávislost na dovozu ruských surovin nezbytné, aby se klíčovým východiskem středoevropských států stalo snížení spotřeby ropy a zemního plynu.** Na snížení spotřeby míří např. iniciativa REPowerEU usilující o to, aby nově budovaná infrastruktura umožňovala i přepravu vodíku.
- **Česká republika je ve snaze o nahrazení ruských dodávek energetických surovin závislá na ochotě okolních států rozvíjet infrastrukturu i s ohledem na české potřeby. Klíčový prítom pravděpodobně bude rozvoj LNG terminálů v Německu a rozšíření kapacity ropovodu TAL.**

Podíl na dovozu ropných produktů do ČR v roce 2021 (%)

● Rakousko ● Německo ● Slovensko
● Polsko ● Další

Zdroj: MPO ČR